

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за морско дело и рибарство

ФОНД НА
ФОНДОВЕТЕ
ФОНД МЕНИДЖЪР НА
ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ
В БЪЛГАРИЯ

ТЕХНИЧЕСКА СПЕЦИФИКАЦИЯ

за прилагане на финансов инструмент „Индивидуална гаранция по ПМДР 2014-2020“

Управленско резюме

Настоящият документ представя избрани условия на финансов инструмент „Индивидуална гаранция по ПМДР 2014-2020“. Целта на продукта е да предостави подкрепа за допустими проекти, в съответствие с изисквания на Програма за морско дело и рибарство 2014-2020 г. (ПМДР), съфинансирана от Европейския фонд за морско дело и рибарство.

Механизмът за интервенция предвижда ФМФИБ да гарантира предоставено финансиране на допустими крайни получатели, което да покрие частично риска им от неплащане.

„Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ) би могъл да предостави гаранция на кредитни институции, с валиден банков лиценз от БНБ и разрешение за предоставяне на финансиране към момента на прилагане на настоящия инструмент, отговарящи на специфичните изисквания на чл.7 от Делегиран регламент (ЕС) 480/ 2014. Същите ще станат банки партньори на ФМФИБ, след подписване на Рамково гаранционно споразумение, представляващи договор, регламентиращ правата и задълженията на страните във връзка с изпълнение на финансовия инструмент.

Избрани индикативни условия на гаранцията

<i>Издател</i>	ФМФИБ
<i>Бюджет на финансовия инструмент</i>	Общият размер на средства за предоставяне на <i>Гаранции</i> по финансовия инструмент възлиза на 5 250 000 лева.
<i>Гаранция</i>	<p>Споразумение за Индивидуална гаранция (Индивидуална гаранция), издадена в полза на <i>Банка партньор</i>, която обезпечава към всеки един момент <i>Покритите загуби на Гарантиран кредит до Процента на покритие</i>.</p> <p><i>Гаранциите</i> ще бъдат предоставяни, в съответствие с Рамковото гаранционно споразумение, на принципа „Първи по ред, първи по право“ до изчерпване на средствата от <i>Бюджета на финансовия инструмент</i>.</p>
<i>Гарантиран кредит</i>	Нов <i>Допустим кредит</i> , предоставено в рамките на <i>Периода на включване</i> , отговарящо на Условията на Гарантирания кредит (Приложение 1)
<i>Предоставяне на гаранцията</i>	Индивидуалната гаранция се предоставя на <i>Банката партньор</i> чрез <i>ключване на Споразумение за индивидуална гаранция</i> .
<i>Максимален размер на Гаранцията</i>	До 1 000 000 лева. При определяне на <i>максималния размер на гаранцията</i> се спазват условията на максимален интензитет на публичната помощ определен в чл. 95 на Регламент (ЕС) 508/2014 ¹ или ограниченията в Регламент (ЕС) 1407/2013, както и правилата за изчисление и кумулиране на брутния еквивалент на безвъзмездната помощ
<i>Валута</i>	<i>Гаранцията</i> се предоставя в лева, без покритие на потенциален валутен риск
<i>Гаранционна премия</i>	Не се дължи
<i>Одобрение на Гарантиран кредит</i>	<p>ФМФИБ не участва в процеса на одобрение на финансиране на краен получател.</p> <p><i>Банката партньор</i> носи пълната отговорност за структурирането и одобрението на финансирането, като прилага вътрешните си правила и обичайна си практика, като в това число:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Преценява финансовата жизнеспособност на крайния получател и финансирането. Съответно, <i>Банката партньор</i> удостоверява, че прилагайки вътрешните си правила, е получила разумна увереност, че инвестициите отговарят на изискването на чл.37, ал.1 от Регламент (ЕС) 1303/2013; ▪ Извършва оценка на кредитния риск по заявеното финансиране на база детайлен анализ на предоставения от крайния получател бизнес план/ бизнес обосновка и последващ мониторинг на целевото разходване на средствата по предоставения <i>Гарантиран кредит</i>;

¹ Максималният интензитет на публичната помощ е в размер на 50 % от общите допустими разходи за операцията“

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Установява допустимостта на проекта, крайните получатели и исканото финансиране, в това число установяване и удостоверяване на липсата на двойно финансиране по отношение на разходването на средствата по Гарантирания кредит; ▪ Съблюдава спазване на правилата за <i>Държавна помощ</i>, при надлежно отчитане на характера на финансовия инструмент. <p>Кредит се счита за <i>Гарантиран кредит</i>, след сключване на <i>Споразумение за Индивидуална гаранция</i>, от датата на подписване на договора за кредит. Независимо от посоченото, ФМФИБ би могъл да прекрати действието на сключеното Споразумение за индивидуална гаранция едностранно по отношение на част или на целия размер на Гарантиран кредит поради недопустимост независимо от момента на установяването ѝ.</p>
<i>Държавна помощ</i>	<i>Подкрепата се предоставя съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) 508/2014 и Регламент (ЕС) 1388/2014, а за дейности извън сектор „Рибарство и аквакултури“ съгласно Разпоредбите на Регламент (ЕС) 1407/2013 (De minimis)</i>
<i>Допустим кредит</i>	<p>Допустимо финансиране за инвестиции в материални и/или нематериални активи и/или оборотен капитал, включително кредити за обратно финансиране, предоставено на <i>Допустим краен получател</i> на основание писмен договор в рамките на <i>Периода за сключване на Споразумение за Индивидуална гаранция</i>.</p> <p>Не е допустимо финансиране, договорено преди датата на сключване на <i>Рамково Гаранционно споразумение</i>, както и Кредит за рефинансиране на съществуващи заеми.</p>
<i>Допустимо финансиране</i>	Финансиране, предоставено за <i>Допустим проект</i> на <i>Допустим краен получател</i> за <i>Допустими разходи</i> за финансиране, в съответствие с <i>Допустими крайни получатели</i> , проекти и разходи за финансиране (Приложение 2)
<i>Допустими обезпечения</i>	Съгласно приложимите вътрешни правила на <i>Банката партньор</i> , като се отчита изискването за пълно пренасяне на икономическата полза от <i>Гаранцията</i> на крайния получател (виж <i>Прехвърляне на ползата от Гаранцията</i> по-долу)
<i>Процент на покритие</i>	До 80 % на <i>pari passu</i> с <i>Банката партньор</i>
<i>Разпределение на загубите</i>	<p>Пропорционално на предоставената <i>Гаранция</i> и участие на <i>Банката партньор</i> при равни условия.</p> <p><i>Банката партньор</i> следва да предприеме действия по събиране на вземанията (включително реализиране на обезпеченията) в съответствие с вътрешните си правила.</p> <p><i>Банката партньор</i> възстановява нормативно установени разходи за събиране с първите възстановени суми от действия по управление на просрочения <i>Гарантиран кредит</i>. Възстановяването се извършва за сметка на събраните средства по <i>Гарантирания кредит</i>, за който е извършено плащане, пропорционално на <i>Процента на покритие</i> на <i>Гаранцията</i> между <i>Банката партньор</i> и ФМФИБ.</p>

<i>Период за сключване на Споразумение за Индивидуална гаранция</i>	31 декември 2023 г. ² или по-рано при изчерпване на <i>Бюджета на финансовия инструмент</i> , при съблюдаване на условията, редът и сроковете за подаване и разглеждане на Искания за поемане на гаранционен ангажимент, съобразно изискванията на обявената от ФМФИБ процедура във връзка с изпълнение на финансов инструмент „Индивидуална гаранция по ПМДР 2014-2020“.
<i>Период за предявяване</i>	До 120 календарни дни от падежа на Гарантирания кредит
<i>Банка партньор</i>	Лицензирана от БНБ кредитна институция, с право да финансира в България, с опит в прилагането на сходни финансови инструменти ³ и с която ФМФИБ е подписал <i>Рамково гаранционно споразумение</i> .
<i>Рамково гаранционно споразумение</i>	Договор, регламентиращ правата и задълженията на страните във връзка с изпълнение на финансовия инструмент
<i>Споразумение за Индивидуална гаранция</i>	Сключеното между страните по <i>Рамковото гаранционно споразумение</i> , Споразумение за индивидуална Гаранция, с което ФМФИБ поема гаранционен ангажимент за обезпечаване към всеки един момент на Покритите загуби на Гарантиран кредит до посочения в Споразумението за индивидуална Гаранция <i>Процента на покритие</i>
<i>Прехвърляне на ползата от гаранцията</i>	<p><i>Банката партньор</i> задължително прехвърля изцяло икономическата полза от <i>Гаранцията</i> към крайния получател</p> <p>За избягване на съмнение и с оглед незадържането на нерегламентирана държавна помощ за <i>Банката партньор</i>, <i>Гарантираният кредит</i> се ценообразува съобразно политиката на <i>Банката партньор</i>, при отчитане на икономическата полза от покритието на <i>Гаранцията</i>, включително факта, че гаранцията от ФМФИБ е безплатна, и осигуряване на цялостното ѝ прехвърляне към крайния получател.</p> <p><i>Банката партньор</i> изчислява Брутния еквивалент на безвъзмездната помощ по методология, предоставена от ФМФИБ, в Приложение № 10 към <i>Рамковото гаранционно споразумение</i>. <i>Банката партньор</i> следва да документира прехвърлянето на ползата по отношение на всеки краен получател.</p>
<i>Неизпълнение по кредит</i>	<p>Неизпълнение по кредит е налице в следните случаи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Банката партньор</i> счита, че е малко вероятно Крайният получател да погаси задълженията си по Гарантиран кредит, без предприемане на конкретни действия, като например реализация на учредените обезпечения и/или ▪ Крайният получател е в просрочие от повече от 90 дни във връзка с дължими плащания по Гарантирания кредит (при отчитане на дължимостта на вземане по Гарантирания кредит се вземат предвид

² Средствата по всеки Гарантиран кредит следва да бъдат усвоени до 31 декември 2023 г.

³ Опит на институцията или на екипа ѝ в прилагането на гаранционни схеми и/или други финансови инструменти за предоставяне на финансиране, финансирани от публични или финансови институции, при реално усвояване/включване в гарантиран портфейл на мин. 10% от договорения размер на съответния инструмент.

	<p>договорките между страните и изискванията, установени по отношение на конкретното вземане от относимото право).</p> <p>При настъпване на <i>Неизпълнение по кредит Банката партньор</i>, по своя преценка и при спазване на условията на <i>Гаранционното споразумение</i>, пристъпва към стартиране на действия за принудително събиране на дължимите суми по Кредита или към реструктуриране.</p>
<i>Покрити загуби</i>	<p>Главници и/или редовни лихви в неизпълнение, т.е. които са падежирали, но не са платени (без наказателни лихви, такси и други разходи и лихви след 90 дни)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ суми, които са изискуеми (при обявена предсрочна изискуемост или на падеж, ако е настъпила крайната дата за погасяване на Кредита) и са дължими към датата на предявяване на плащане по Гаранцията, представляващи: <ul style="list-style-type: none"> - суми по главница и/или - възнаградителни лихви с не повече от 90 дни просрочие, ▪ опростени суми по главница и/или начислени възнаградителни лихви до 90 дни просрочие, свързани с реструктуриране
<i>Условие за плащане</i>	<p>На основание <i>Неизпълнение по кредит</i> и обявена предсрочна изискуемост, като Банката партньор има право да погасява вземанията след представяне на копие от влязло в сила изпълнително основание за вземанията по <i>Гарантирания кредит</i> и/или извършено опрощаване на суми по главница и/или начислени възнаградителни лихви до 90 дни просрочие, в резултат на реструктуриране</p>
<i>Обезпечение</i>	<p>Не се предвиждат залози от страна на <i>Банката партньор</i> в полза на ФМФИБ</p>
<i>Отчитане</i>	<p><i>Банката партньор</i> предоставя на ФМФИБ регулярна отчетност по отношение на представянето на съответния Гарантиран кредит/Гарантирани кредити. Отчетните форми са представени в <i>Рамковото гаранционно споразумение</i>, подписано между <i>Банката партньор</i> и ФМФИБ</p>
<i>Публичност</i>	<p>Прилагат се изискванията, посочени в Регламент (ЕС) 508/2014, Приложение V⁴, като Банката партньор полага максимални усилия да популяризира възможностите за финансиране посредством финансовия инструмент по ПМДР, в това число и чрез включване на информация в рекламните си материали</p>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX:32014R0508>

Приложение 1: Условия на Гарантиран кредит

<i>Размер на кредита</i>	При спазване на ограниченията на <i>Максимален размер на Гаранцията</i>
<i>Вид</i>	<p>Инвестиционни кредити, финансов лизинг и кредити за оборотни средства, доколкото същите са свързани с предоставяне на инвестиционен кредит покрит от <i>Гаранцията</i>.</p> <p>Всеки <i>Гарантиран кредит</i> следва да се изплаща с погасителен план на периодични вноски за главница и лихва и/или еднократно на падеж (само за главницата при краткосрочни кредити⁵), като не е допустим кредит за оборотни средства под формата на револвиращ кредит и/или овърдрафт.</p>
<i>Цел</i>	Подкрепа на устойчиви и жизнеспособни предприятия и преодоляване на проблеми в сектора, като липса на достъп до финансиране, липса на достатъчно обезпечение, високи лихви, висок риск при оценката на банките, в съответствие с мерките по ПМДР.
<i>Лихвен процент</i>	Съгласно политиката на <i>Банката партньор</i> , като се гарантира пълното прехвърляне на ползата от <i>Гаранцията</i> към крайния получател
<i>Други елементи на ценообразуването</i>	<p>Съгласно политиката на <i>Банката партньор</i>.</p> <p>Не е допустимо въвеждането на кредитни и некредитни такси и комисиони на крайния получател, които се различават от съществуващата политика и които биха довели до задържане на икономическа полза от <i>Банката партньор</i>.</p>
<i>Срок/ Матуритет</i>	От 12 до 120 месеца, считано от датата на сключване на договор за кредит
<i>Гратисен период по главницата</i>	До 36 месеца за инвестиционни кредити и до 12 месеца за кредити за оборотни средства.
<i>Други изисквания</i>	<p>Съгласно политиката на <i>Банката партньор</i>, като не се допуска добавяне на условия, извън стандартните, които да доведат до оскъпяване на предоставения кредит или увеличаване на административната тежест за крайния получател.</p> <p>Към всеки един момент, <i>Банката партньор</i> следва да задържа мин. 20% непокрита експозиция на ниво индивидуален <i>Гарантиран кредит</i>. Не се допуска каквато и да е форма на секюритизиране или допълнително пренасяне към трети лица на риска от индивидуалния <i>Гарантиран кредит</i>.</p>

⁵ Кредити за оборотни средства със срок/матуритет до 24 месеца.

Приложение 2: Допустими проекти, крайни получатели и разходи за финансиране

Допустими проекти

Проекти, които са финансово жизнеспособни, но не могат да генерират достатъчно финансиране от пазарни източници (като *Банката партньор* следва да осигури адекватна одитна следа за същото), за инвестиции в дейности по следните мерките на ПМДР:

- Мярка 2.2. Продуктивни инвестиции в аквакултурите в Сектори „Рециркуляционни системи“ и „Изграждане на нови, както и разширяване и модернизация на съществуващи аквакултурни стопанства“;
- Мярка 2.3. Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури;
- Мярка 4.2. Изпълнение на стратегиите за Водено от общностите местно развитие (ВОМР);
- Мярка 5.4. Преработване на продуктите от риболов и аквакултури.

Проектите следва да бъдат изпълнени на територията на Република България.

Допустими крайни получатели

- Предприятия с основна дейност в България⁶, опериращи или планиращи да извършват дейност в сектор „Рибарство и аквакултури“, т.е. такива които се занимават с производство, преработка и продажба на рибни продукти и аквакултури, а за Мярка 4.2. – съгласно допустимите кандидати, регламентирани в стратегиите на Местните инициативни рибарски групи.
- Лица, които не отговарят на определението за „предприятие в затруднено положение“, към датата на предоставяне на *Гарантираното финансиране* по смисъла на определението в чл.3, т.5 от Регламент (ЕС) №1388/2014 за обявяване на някои категории помощи — за предприятия, които произвеждат, преработват и предлагат на пазара продукти от риболов и аквакултури — за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
- Лица, които отговарят на следните условия по съответните мерки по ПМДР:

Мярка 2.2.:

- Да са вписани в Търговския регистър или в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел,.
- За съществуващи и функциониращи стопанства: да са регистрирани като производители на риба и други водни организми по реда на чл. 25 от Закона за рибарството и аквакултурите и да са регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.
- Продуктът, който ще развиват е определен във видовете риба и рибни продукти с добър и много добър пазарен потенциал в независим маркетингов доклад⁷.

Мярка 2.3.:

⁶ Предприятие със седалище и адрес на управление в България.

⁷ <https://eumis2020.government.bg/bg/73181427/Procedure/InfoDownload/31d5494d-0a71-4716-94a6-1465de92e654?fileKey=e402efc9-8433-4abb-84a5-b6de0caadacc>

- Да са МСП⁸ или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон, учредени с основен предмет на дейност рибовъдство или еквивалентен в областта на аквакултурите.
- Продуктът, който ще развиват е определен във видовете риба и рибни продукти с добър и много добър пазарен потенциал в независим маркетингов доклад.
- Кандидатите за пръв път да създават предприятие за производство на аквакултури и собственика/иците да не са имали дялово/акционерно участие в предприятие от сектор рибарство и аквакултури.
- Собственика/ците на предприятието да е/са и управител/и на същото.
- Поне един от собствениците-управители на предприятието трябва да е лице, което притежава съответните за дейността на стопанството професионални умения и компетентност.

Мярка 4.2.:

- Да са МСП, съгласно допустимите кандидати, регламентирани в стратегиите на Местните инициативни рибарски групи, които са подписали договор за получаване на безвъзмездна финансова помощ по мярка от стратегиите за Водено от общностите местно развитие (ВОМР) на Местните инициативни рибарски групи (МИРГ) по ПМДР;
- Или
- Да са общини, общински предприятия, юридически лица с нестопанска цел, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, съгласно допустимите кандидати, регламентирани в стратегиите на Местните инициативни рибарски групи които са подписали договор за получаване на безвъзмездна финансова помощ по мярка от стратегиите за Водено от общностите местно развитие (ВОМР) на Местните инициативни рибарски групи (МИРГ) по ПМДР.

Мярка 5.4.:

- Да са Юридически лица⁹ или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.
- Да са регистрирани по реда на чл. 12 от Закона за храните или по чл. 26 от Закона за храните за регистрираните предприятия след 09.06.2020 г.
- Да са регистрирани като производители на риба и други водни организми по реда на чл. 25 от Закона за рибарството и аквакултурите в случаите, когато обекти на подпомагане са съществуващи (или нови) предприятия, които (ще) преработват собствена продукция от риба и други водни животни;
- Да имат издадено Разрешително за стопански риболов и Удостоверение за придобиване на право за усвояване на ресурс от риба и други водни организми, когато обекти на подпомагане са съществуващи (или нови) предприятия, които (ще) преработват собствен улов;
- Да са регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност в случаите, когато обекти на подпомагане са съществуващи или нови предприятия, които преработват собствена продукция от риба и други водни животни.

⁸ Съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията и Закона за малките и средните предприятия.

⁹ За големи предприятия подкрепата се предоставя под формата на финансов инструмент без възможност за комбинация с БФП .

- За съществуващи и функциониращи стопанства: да са вписани в регистъра на БАБХ, в сектор „Рибни продукти“.

Допустими разходи за финансиране с Гарантиран кредит

- Разходи за изграждането, придобиването или подобряването на недвижимо имущество, в т.ч. строително-монтажни работи;
- Финансиране на оборотни средства, доколкото оборотните средства са свързани с предоставяне на инвестиционно финансиране на *Допустим проект*, покрито от *Гаранцията*.
- Покупка на земя и сгради, която има пряка връзка с изпълнението на *Допустим проект* в размер до 10% от общите допустими разходи;
- Закупуване или вземане на лизинг на нови машини и оборудване, включително свързаните с това разходи за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация;
- Закупуване на оборудване за транспорт за жива риба и други водни животни;
- Специализирана складова техника и складови транспортни средства за обслужване на стопанството;
- Закупуване на плавателни съдове, обслужващи производството на аквакултури, пряко свързани с изпълнението на проекта, освен за сектор „Рециркуляционни системи“;
- Инвестиции във ВЕИ за собствена употреба, които са и пряко свързани с изпълнението на *Допустим проект* и отговарят на капацитета и нуждите на стопанството;
- Финансиране на общи разходи, свързани с подготовката на *Допустим проект*, включително инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект;
- Свързаните с финансираните с *Гарантиран кредит Допустими проекти* или дейности разходи за застраховка на придобити ДМА (ако те са свързани с изисквания наложени от ПМДР), за юридически консултации и нотариални услуги, за технически и финансови експертизи и за счетоводство, в съответствие с разпоредбите на чл. 20 от ПМС №189 от 28 юли 2016 г.;
- Придобиване или развитие на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки;
- Разходи за информация и комуникация;
- Финансиране на ДДС по отношение на активи, финансирани с Гарантиран кредит, в съответствие с разпоредбите на чл. 37 (11) на Регламент (ЕС) 1303/ 2013;
- Разходи за обучение на персонала, зает в производствена дейност;
- Закупуване на специализирани транспортни средства за нуждите на стопанството;
- Инвестиции, свързани с търговия на дребно в това число и с обекти за продажба на дребно единствено на собствената продукция от аквакултури.
- Разходи за съоръжения и/или оборудване за подобряване безопасността и условията на труд, единствено по Мярка 2.3.;
- Разходи за контрол на качеството, единствено по Мярка 5.4.

Недопустими разходи за финансиране с Гарантиран кредит

- Покриване на разходи, финансирани със средства по друга операция, програма или друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на ЕС или от друга донорска програма;
- Възстановяване на подкрепа или предварително финансиране (мостово финансиране) на предоставена подкрепа от ЕСИФ или други инструменти на Европейския съюз, както и от други публични средства;
- Разходи за инвестиции, които са физически завършени или изцяло осъществени преди вземането на решение за финансиране, с изключение на предварителни разходи, свързани с подготовката на Допустим проект, включително инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект.
- Разходи, които нямат пряка връзка с изпълнението на *Допустим проект*;
- Изграждане и придобиване на жилищни помещения, както и на сгради, които не са свързани с производствената дейност и изпълнението на *Допустим проект*;
- Заплащане на глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на съдебни спорове, лихви по дългове, разходи за мита, данъци и такси, комисиони и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута, както и разходи за правни услуги;
- Рефинансиране или реструктуриране на съществуващи финансираня, в това число и задължения към свързани лица, както и изплащане на лихви по същите;
- Заплащане на банкови такси и разходи, с изключение на относимите към *Гарантирания кредит*;
- Закупуване на дълготрайни материални активи втора употреба;
- Плащане в натура;
- Придобиване на акции и дялове в други предприятия или за създаване на нови предприятия, както и разходи за придобиването, създаването или прехвърлянето на участия в предприятия;
- Инвестиции, свързани с търговия на дребно, с изключение на обекти за продажба към стопанства за аквакултури;
- Разходи за пряко зарибяване, освен когато такова е изрично предвидено като мярка за опазване в правен акт на Европейския съюз, или в случай на експериментално зарибяване.
- Разходи за отглеждане на генномодифицирани организми.
- Разходи за премахване на дънните утайки или инвестиции, насочени към предотвратяване на отлагането на утайки при възстановяването на съществуващи изкуствени водоеми, с изключение на специализираните рибовъдни басейни в стопанствата, изградени изключително с цел развъждане и отглеждане на аквакултури;
- Финансиране на дейности, свързани с износ за трети държави или държави членки, когато финансирането е пряко свързано с изнасяните количества, със създаването и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи, свързани с експортната дейност;
- Финансиране на инвестиции, предвиждащи преференциално използване на национални пред вносни продукти;
- Разходи, свързани с повишаване на риболовния капацитет на кораба или разходи за оборудване, което повишава способността му да намира риба;

- Разходи, свързани със строителство на нови риболовни кораби или внос на риболовни кораби;
- Финансиране на дейности по проучвателен риболов.